

Jobbhälsobarometern

Om anställdas oro för framtida ohälsa

Föreningen Svensk Företagshälsovård, FSF, är en branschförening för företagshälsovård i Sverige. FSF bildades 1985 och är en ideell, obunden organisation som på ett samlat sätt tillvaratar företagshälsovårdens intressen. Inom FSF finns cirka 180 medlemsföretag som tillsammans driver cirka 450 företagshälsovårdscentraler runt om i landet, med sammantaget cirka 4 000 anställda.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Oro för framtida ohälsa.....	5
Ålder.....	7
Sjukskrivning.....	8
Utbildning.....	9
Näringsgren.....	10
Region.....	10
Motion.....	11
Arbetsmiljö.....	12
Motivation.....	13

Fyra av tio långtidssjukskrivna tror sig behöva sluta jobbet

Årets Jobbhälsobarometer visar att 7,8 procent av de anställda med tanke på sin hälsa inte räknar med att kunna arbeta kvar i sitt yrke om två år. Det motsvarar drygt 340 000 anställda i hela landet.

Bland de som varit sjukskrivna i mer än 90 dagar det senaste året är det så många som 37,3 procent som uppger att de inte räknar med att kunna arbeta kvar i sitt yrke om två år. Också bland de som har haft färre sjukdagar är oron stor. Bland de som har haft 15-30 sjukdagar tror nästan var femte, 18,8 procent, att deras hälsa kommer att göra det svårt för dem att arbeta kvar i yrket om två år.

Sjukfrånvaro och sjukskrivningar innebär både lidande för individen och kostnader för arbetsgivaren och samhället. Därför är det illavarslande att så många anställda känner så stor oro för sin hälsa att de inte tror att de kommer att kunna arbeta kvar i sitt yrke. Genom att i tid göra insatser för att förebygga ohälsa kan arbetsgivarna bidra till att minska sjukskrivningarna och undvika produktionsförluster.

Stockholm, januari 2010

Lars Hjalmarsson, vd för Föreningen Svensk Företagshälsovård

Om Jobbhälsobarometern

Jobbhälsobarometern är ett samarbete mellan FSF, Föreningen Svensk Företagshälsovård och SKI, Svenskt Kvalitetsindex.

Syftet med Jobbhälsobarometern är att synliggöra samband mellan hälsa, sjukdagar och upplevelser av arbetsförhållanden i olika avseenden.

I denna delrapport från Jobbhälsobarometern tar vi upp de anställdas oro för framtida ohälsa och möjligheter att arbeta kvar på jobbet och hur detta skiljer sig mellan anställdas ålder, utbildning, arbetsmiljö, motion, sjukskrivning och motivation. Genom att förstå dessa samband finns det möjlighet att i tid göra insatser som förebygger ohälsa och därmed förhindra sjukskrivningar och produktionsförluster.

Jobbhälsobarometern för 2009 bygger på telefonintervjuer med 3 736 svenskar i åldern 20-65 år som jobbar minst halvtid. Det är tredje året i rad som Jobbhälsobarometern genomförs. De intervjuerna som 2009 års statistik bygger på genomfördes i maj och juni 2009. Frågan som denna delrapport bygger på löd ”Med tanke på din hälsa, räknar du med att kunna arbeta i ditt yrke även om två år?”

Vanligen redovisar vi resultaten från Jobbhälsobarometern i en bedömningsskala där värden 0-60 på en 100-gradig skala anges som ”negativa” och 75-100 som ”positiva”. Motsvarande gäller också för en tiogradig skala, där värden 1-6 anges som ”negativa” och 8-10 som ”positiva”. Dessa gränser är erfarenhetsbaserade.

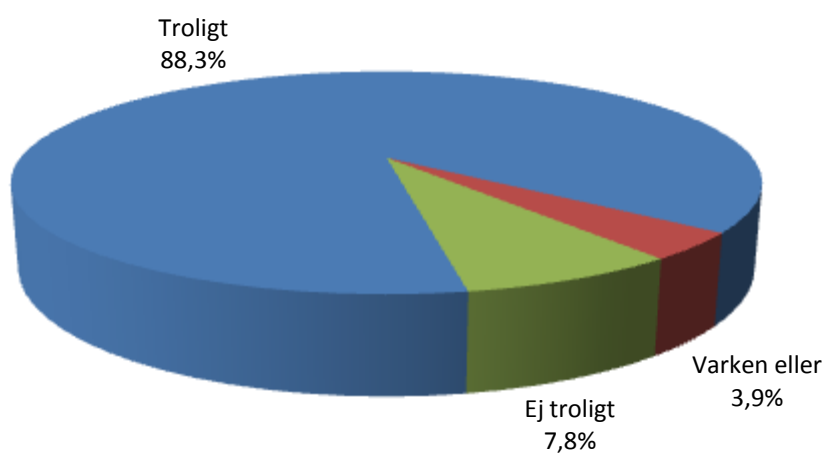
Oro för framtida ohälsa

7,8 procent av de anställda räknar med tanke på sin hälsa inte med att kunna arbeta kvar i sitt yrke om två år. Det motsvarar 340 000 anställda i hela landet.

Andelen som inte räknar med att arbeta kvar i yrket om två år har varit relativt konstant de senaste åren. År 2008 var andelen 8,0 procent och år 2007 var andelen 7,5 procent.

Oro för framtida hälsa

Diagram 1. Andel i procent som med tanke på sin hälsa inte räknar med att arbeta i sitt yrke även om två år. Samtliga svarande 2009.

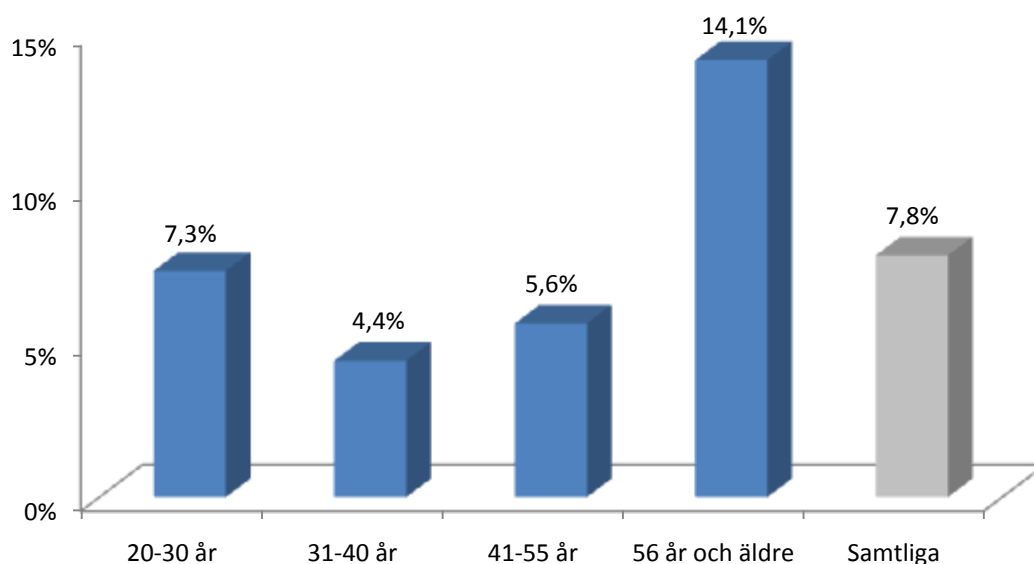
Ålder

Äldre är mer oroliga för sin framtida hälsa än medelålders

De som är 56 år och äldre är mer oroliga för att inte kunna arbeta kvar i yrket om två år jämfört med yngre och medelålders. Den grupp som i lägst utsträckning räknar med att hälsan ska hindra dem i yrket om två år finns i gruppen 31-40 år. I gruppen 20-30 år är oron för framtida ohälsa nästan lika stor som för samtliga svarande. Denna tendens att de yngre – de upp till och med 30 år - i större utsträckning än de medelålders ser hälsan som ett problem att arbeta kvar i yrket ser vi nu för tredje året i rad.

Ålder

Diagram 2. Andel i procent som med tanke på sin hälsa inte räknar med att arbeta i sitt yrke även om två år. Svaren är grupperade efter de svarandes ålder.

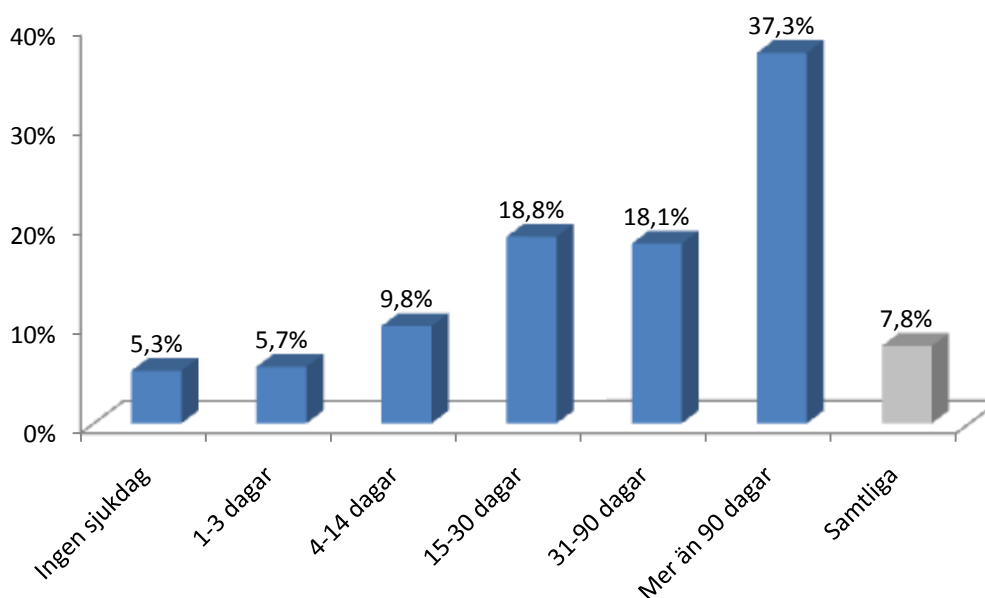
Sjukskrivna

Oron är stor bland långtidssjukskrivna

De som varit sjukskrivna en längre tid är betydligt mer tveksamma än andra till att arbeta kvar i yrket om två år med tanke på hälsan. Bland de som varit sjukskrivna i mer än tre månader är det 37,3 procent som inte räknar med att de kan arbeta kvar. Även bland de som inte haft en enda sjukdag finns det tvivel. 5,3 procent av dem räknar inte med att de kan arbeta kvar i yrket om två år med hänsyn till hälsan.

Sjukskrivna

Diagram 3. Andel i procent som med tanke på sin hälsa inte räknar med att arbeta i sitt yrke även om två år. Svaren är grupperade efter de svarandes antal sjukskrivningsdagar det senaste året.

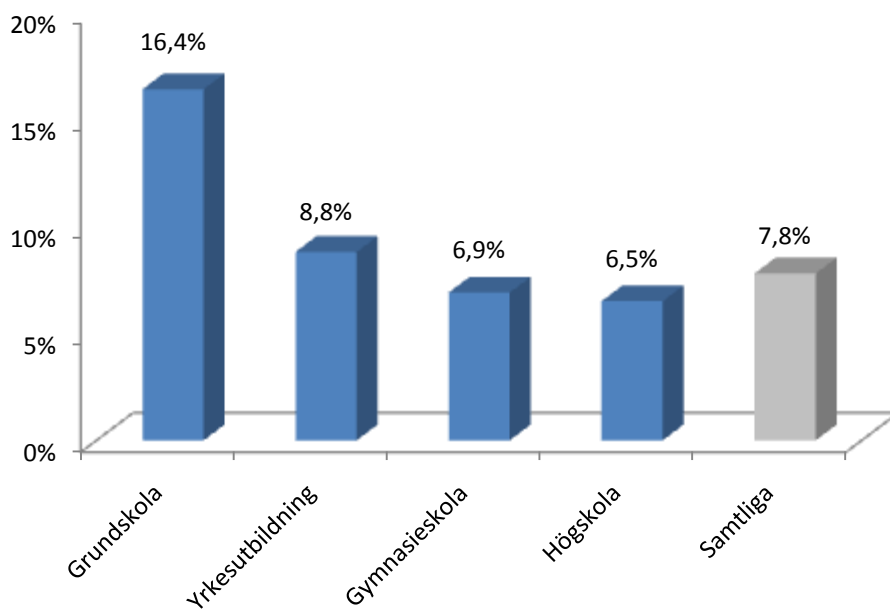
Utbildningsnivå

Oron är större bland de med kortare utbildning

Ju kortare utbildning de anställda har, desto större är andelen som inte räknar med att kunna arbeta kvar i yrket om två år med tanke på hälsan. Bland de med endast grundskoleutbildning är det mer än dubbelt så stor andel som inte räknar med att de kan arbeta kvar i yrket, jämfört med de med gymnasie- eller högskoleutbildning.

Utbildningsnivå

Diagram 4. Andel i procent som med tanke på sin hälsa inte räknar med att arbeta i sitt yrke om även två år. Svaren är grupperade efter de svarandes utbildningslängd.

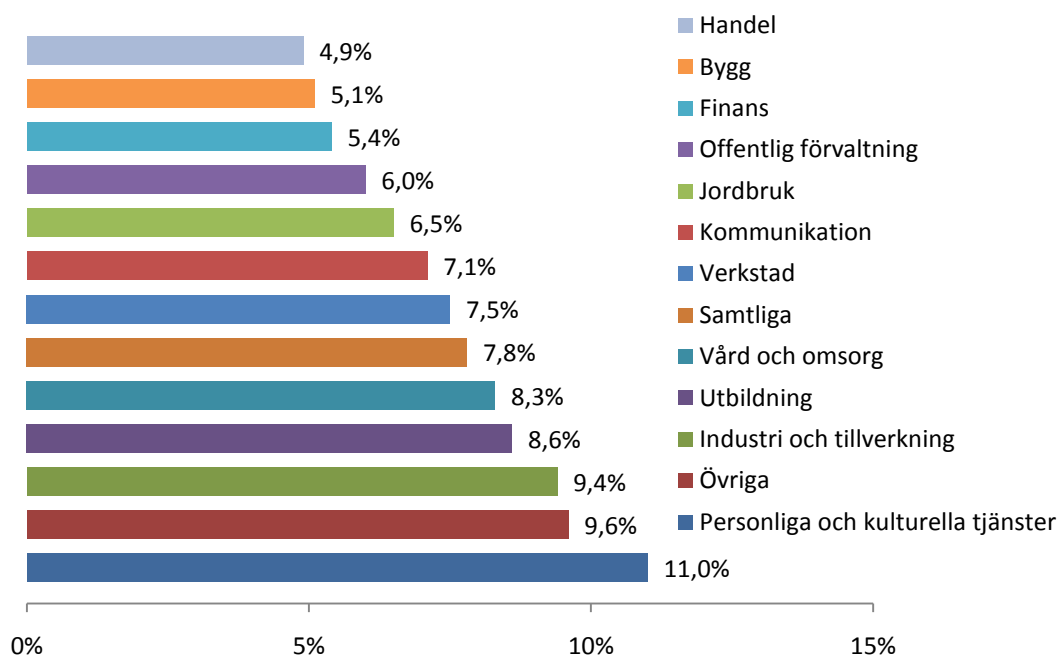
Näringsgren

Anställda inom personliga och kulturella tjänster känner mest oro för sin framtida hälsa

Anställda inom personliga och kulturella tjänster räknar i högst utsträckning med att de inte kan arbeta kvar i yrket även om två år med tanke på hälsan. Den näringsgren där de anställda känner minst oro för sin hälsa är handel. Skillnaderna är dock inte statistiskt säkerställda.

Näringsgren

Diagram 5. Andel i procent som med tanke på sin hälsa inte räknar med att arbeta i sitt yrke även om två år. Svaren är grupperade efter vilken näringsgren de svarande är verksamma inom.

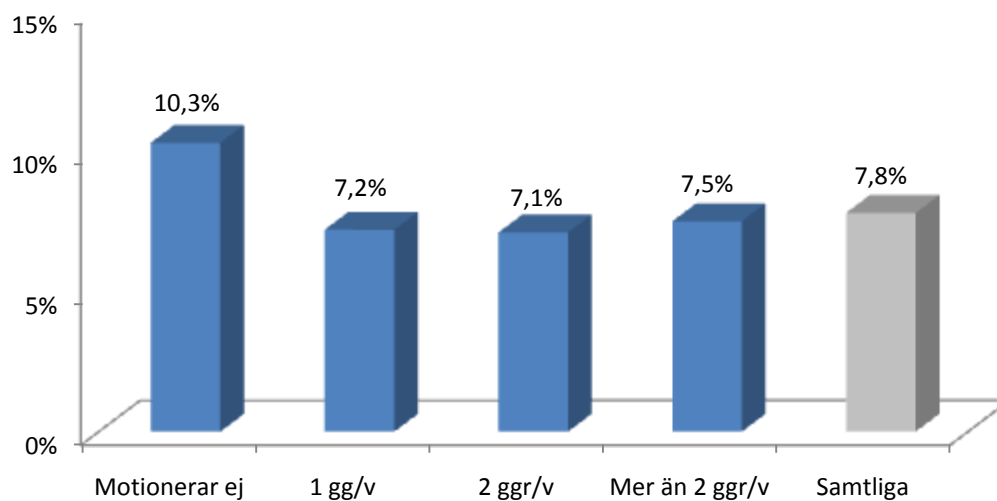
Motion

De som motionerar känner mindre oro för hälsan

De som motionerar känner mindre oro för sin framtida hälsa än de som aldrig motionerar. Drygt 7 procent av de som motionerar minst två gånger per vecka räknar inte med att de kan arbeta kvar i yrket om två år med tanke på hälsan. Av de som aldrig motionerar är samma andel över 10 procent.

Motion

Diagram 7. Andel i procent som med tanke på sin hälsa inte räknar med att arbeta i sitt yrke även om två år. Svaren är grupperade efter hur många gånger per vecka som de svarande motionerar.

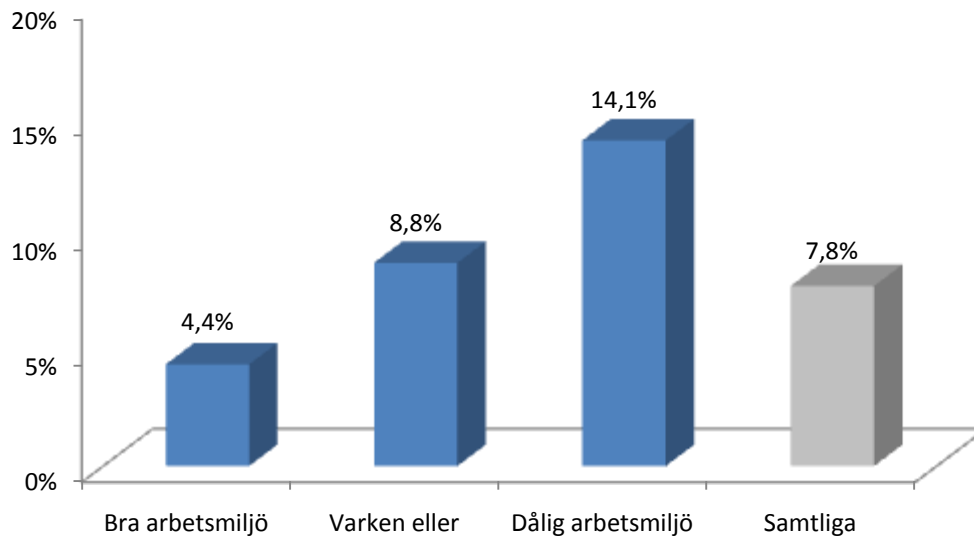
Arbetsmiljö

Dålig arbetsmiljö ökar oron för framtida ohälsa

Det finns ett tydligt samband mellan arbetsmiljö och oro för den framtida hälsan. Mer än 14 procent av de som upplever att arbetsmiljön är dålig är uppger också att de med tanke på sin hälsa inte räknar med att de kan arbeta i sitt yrke även om två år. Bland de som är nöjda med den fysiska arbetsmiljön är det bara drygt 4 procent som inte räknar med att de kan arbeta i sitt yrke om två år.

Arbetsmiljö

Diagram 8. Andel i procent som med tanke på sin hälsa inte räknar med att arbeta i sitt yrke även om två år. Svaren är grupperade efter hur de svarande upplever arbetsmiljön.

Motivation

Motivation på jobbet minskar oron för framtida ohälsa

Motivation verkar ha en stor inverkan på oron för framtida ohälsa. Var femte av de som inte känner sig motiverade på jobbet anser att det är troligt att de med tanke på hälsan inte kan arbeta inom sitt yrke om två år. Bland de som känner sig motiverade är andelen bara 4,5 procent.

Motivation

Diagram 9. Andel i procent som med tanke på sin hälsa inte räknar med att arbeta kvar i sitt yrke om två år. Svaren är grupperade efter om de svarande känner sig motiverade på jobbet eller inte.

